

คู่มือการประเมินนักศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับอุดมศึกษา

1. ความนำ

งานคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทานนี้เกิดขึ้นจากน้ำพระทัยอันเปี่ยมด้วยพระเมตตาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ที่ทรงมีพระราชปรารภแก่ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ม.ล.ปิ่น มาลากุล) ในปี พ.ศ. 2506 เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดงานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียน ประจำปีการศึกษา 2506 และพระราชทานรางวัลแก่โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ซึ่งจัดการศึกษาดีเด่น ใจความของพระราชปรารภมีว่า **“มีนักเรียนจำนวนมาก ซึ่งมีความประพฤติดีและมีความมานะพยายามศึกษาเล่าเรียนได้ผลดี รวมทั้งมีโรงเรียนซึ่งจัดการศึกษาดี จนนักเรียนได้รับการเรียนดีเป็นส่วนรวม นักเรียนและโรงเรียนที่มีคุณสมบัติดังกล่าวสมควรจะได้รับรางวัลพระราชทาน และทรงยินดีจะพระราชทานรางวัลให้”** กระทรวงศึกษาธิการ (โดยกรมวิชาการซึ่งเป็นหน่วยงานในขณะนั้น) ได้รับพระราชปรารภมาพิจารณาดำเนินการด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น และถือเป็นภารกิจสำคัญที่ปฏิบัติสืบต่อมาช้านาน เพราะนอกจากจะเป็นโอกาสอันดีในการทำกิจกรรมที่สนอง พระราชปรารภของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแล้ว รางวัลพระราชทานยังเป็นเครื่องกระตุ้นให้เกิดการพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาของชาติให้ดียิ่งขึ้นด้วย จึงเป็นที่ตระหนักชัดว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทรงเล็งเห็นความสำคัญในการส่งเสริมการศึกษาของชาติ พระราชทานขวัญกำลังใจแก่นักเรียน นักศึกษาที่มีความประพฤติดี มีผลการเรียนดี ตลอดถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาได้มาตรฐานดีเด่นด้วยการพระราชทานรางวัล ซึ่งในระยะแรกพระราชทานด้วยพระองค์เอง จวบจนบัดนี้ที่กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการและพัฒนางานมาโดยตลอด จนถึงปัจจุบันมีนักเรียน นักศึกษา ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน จำนวนทั้งสิ้น 5,748 คน มีสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทาน จำนวนทั้งสิ้น 3,999 แห่ง

ในการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน แต่เดิมนั้น กระทรวงศึกษาธิการคัดเลือกนักเรียนจากกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ. 5) ที่สอบได้ลำดับที่ 1 – 50 ของประเทศ และให้รางวัลแก่โรงเรียนที่มีนักเรียนได้รับรางวัลพระราชทานมากที่สุด ต่อมามีการพิจารณาเพิ่มประเภทรางวัล และจำนวนรางวัลให้มากขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 การคัดเลือกกำหนดให้แบ่งสถาบันอุดมศึกษาออกเป็น 5 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร แต่ละภูมิภาคแบ่งสถานศึกษาออกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ตามจำนวนของนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษา

ในปีการศึกษา 2555 กระทรวงศึกษาธิการได้เพิ่มรางวัลพระราชทานสำหรับนักศึกษาพิการ ระดับอุดมศึกษา จำนวน 5 รางวัล ใน 4 ภูมิภาค ๆ ละ 1 รางวัล และกรุงเทพมหานคร 1 รางวัล ต่อมาในปีการศึกษา 2558 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้มีการปรับปรุงแก้ไขการประเมินนักศึกษา พิการเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับอุดมศึกษา โดยกำหนดให้มีการประเมินนักศึกษาพิการ ระดับอุดมศึกษา ในภาพรวมระดับประเทศ จำนวน 5 รางวัล

ผลการดำเนินงานคัดเลือกนักศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ของสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 จนถึงปีการศึกษา 2558 มีนักศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทาน จำนวน 193 คน และนักศึกษาพิการที่ได้รับรางวัลพระราชทาน จำนวน 18 คน รวมทั้งสิ้น 211 คน โดยการคัดเลือกใช้ วิธีการประเมินตามคู่มือและแบบประเมินที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจัดทำขึ้น

งานคัดเลือกนักศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับอุดมศึกษา จึงเป็นงานที่มีเกียรติ เป็นสิริมงคล สมควรที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องดำเนินการด้วยความรอบคอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินและคัดเลือก นักศึกษาคณะกรรมการจะต้องดำเนินการอย่างมีหลักเกณฑ์ บริสุทธิ์ ยุติธรรม มีใจเป็นกลาง ไม่น้อมเอียงไปฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง โดยใช้ความสามารถและดุลพินิจในการพิจารณาตัดสินผลอย่างถูกต้องและเป็นธรรมตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนด นักศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การตัดสินต้องมีผลงานเชิงประจักษ์ที่แสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะพื้นฐานและ กิจกรรมผลงานที่ดีเด่น เพื่อให้ได้นักศึกษาที่สมควรได้รับรางวัลพระราชทานอย่างแท้จริง ดังนั้นนักศึกษาที่ได้รับ รางวัลพระราชทานทุกคนจึงควรตระหนักไว้เสมอว่ารางวัลพระราชทานเป็นสิ่งที่มีคุณค่าและเป็นเกียรติต่อผู้รับ อย่างสูงสุด คุณความดีจะถูกประกาศและเผยแพร่ไปยังสาธารณชนทั่วไป สมควรที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องกระทำ อย่างรอบคอบ และผู้ที่ได้รับรางวัลไปแล้วจะต้องดำรงรักษาคุณความดีนั้นให้มั่นคงสืบไป

คู่มือการประเมินนักศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับอุดมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2559 เล่มนี้ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการและประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสมและ สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ซึ่งจะทำให้การตัดสินมีความถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษาเชื่อมั่นว่าคู่มือเล่มนี้ จะเกิดประโยชน์ในการประเมินและคัดเลือกนักศึกษาเพื่อรับรางวัล พระราชทาน ระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นไปตามหลักการ และเจตนารมณ์ของโครงการต่อไป

2. คุณสมบัติของนักศึกษา

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือกนักเรียนนักศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ได้กำหนดคุณสมบัติของนักศึกษา และนักศึกษาพิการ ที่มีสิทธิ์เข้ารับการประเมินและคัดเลือกเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับอุดมศึกษาไว้ดังนี้

2.1 สถานภาพทางการศึกษา

“นักศึกษา” หมายถึง ผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ระดับอุดมศึกษา และผู้เรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอนุปริญญา หรือปริญญาตรี ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และได้เข้าศึกษาในสถานศึกษาดังกล่าวในระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา

“นักศึกษาพิการ” หมายถึง บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

นักศึกษาพิการ จะต้องมียัตตราประจำตัวคนพิการตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาในระดับอนุปริญญา หรือปริญญาตรี ของสถานศึกษาที่ส่งเข้ารับการประเมินเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา รวมทั้งไม่เคยได้รับรางวัลพระราชทานระดับอุดมศึกษามาก่อน

2.2 ผลการเรียน ผลงาน

นักศึกษา ต้องมีระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ไม่ต่ำกว่า 2.75 ในปีการศึกษาที่ผ่านมา และต้องเป็นนักศึกษาที่มีกิจกรรม/ผลงานดีเด่น

นักศึกษาพิการ ต้องมีระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ไม่ต่ำกว่า 2.50 ในปีการศึกษาที่ผ่านมา และต้องเป็นนักศึกษาพิการที่มีกิจกรรม/ผลงานดีเด่น (พิจารณาจากข้อจำกัด และประเภทของความพิการ รวมทั้งสภาพแวดล้อม บริบทที่นักศึกษาพิการอยู่อาศัย)

หมายเหตุ หากนักศึกษามีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามข้อกำหนดในข้อ 2.1 และ 2.2 ให้ถือว่าหมดสิทธิ์เข้ารับการประเมิน

2.3 คุณลักษณะพื้นฐาน

นักศึกษาต้องมีคุณลักษณะพื้นฐานที่ดีใน 5 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) การศึกษาเล่าเรียน นักศึกษาต้องเป็นผู้มีความรู้ และทักษะพื้นฐานตามระดับการศึกษา มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา และมีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ใฝ่เรียน
- 2) การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน นักศึกษาต้องเป็นผู้สามารถตัดสินใจสร้างงานและวางระบบการทำงาน สามารถทำงานเป็นกลุ่มและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และสามารถนำทรัพยากร ข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความมุ่งมั่น พยายาม ในการทำงานแม้อยู่ในภาวะวิกฤต และในสภาพที่เป็นปัญหา
- 3) สุขภาพอนามัย นักศึกษาต้องเป็นผู้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ตามวัย และมีบุคลิกภาพที่ดี (และตามสภาพความพิการ*) มีสุขภาพจิตดี และมีสุขนิสัยที่ดี เป็นผู้ห่างไกลและปลอดภัยจากสิ่งเสพติด
- 4) ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรม นักศึกษาต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย และมีความรับผิดชอบ มีความกตัญญู เสียสละ และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักประหยัด อดออม และใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า รวมทั้งมีความเป็นประชาธิปไตย มีภาวะผู้นำ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- 5) การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม นักศึกษาต้องเป็นผู้ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมตามหลักภาษาไทย มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และภาคภูมิใจในความเป็นไทย และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ให้ยั่งยืน

2.4 กิจกรรมและผลงานดีเด่น

นักศึกษาต้องมีการปฏิบัติกิจกรรมดีเด่น และหรือมีผลงานดีเด่นที่แสดงถึงคุณประโยชน์ต่อส่วนรวม สังคมของตน ท้องถิ่น หรือชุมชนในวงกว้าง เป็นกิจกรรมหรือผลงานที่มีคุณภาพที่ยอมรับต่อสังคม แสดงออกถึงคุณธรรมความดีงามและสร้างสรรค์ มีความต่อเนื่องในการทำกิจกรรม มีความโดดเด่นของผลงาน และความยากของผลงาน (เมื่อเปรียบเทียบข้อจำกัด ระดับและประเภทของความพิการรวมทั้งสภาพแวดล้อมบริบทที่นักศึกษาพิการอยู่อาศัย*)

* หมายเหตุ เฉพาะการประเมินนักศึกษาพิการ

4. สิ่งที่จะประเมิน

ในการประเมินนักศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทานนั้น คณะกรรมการฯ จะต้องประเมินทั้ง 2 ส่วน คือ
1) คุณลักษณะพื้นฐาน 5 องค์ประกอบ และ 2) กิจกรรม/ผลงานดีเด่น (ตามแบบ พร.1)

1) การประเมินคุณลักษณะพื้นฐานของนักศึกษามี 5 องค์ประกอบ ได้แก่

1.1 การศึกษาเล่าเรียน

- (1) มีความรู้และทักษะพื้นฐานตามระดับการศึกษา
- (2) มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา
- (3) มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ใฝ่เรียน

1.2 การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน

- (1) สามารถตัดสินใจสร้างงานและวางระบบการทำงาน
- (2) สามารถทำงานเป็นกลุ่มและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- (3) เห็นความสำคัญและคุณค่าของการประกอบอาชีพสุจริต
- (4) สามารถนำทรัพยากร ข้อมูล สารสนเทศและเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- (5) มีความมุ่งมั่น พยายาม ในการทำงานแม้อยู่ในภาวะวิกฤต และในสภาพที่เป็นปัญหา

1.3 สุขภาพอนามัย

- (1) มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ตามวัย และมีบุคลิกภาพที่ดี (และตามสภาพความพิการ*)
- (2) มีสุขภาพจิตที่ดี
- (3) มีสุขนิสัยที่ดี เป็นผู้ห่างไกลและปลอดภัยจากสิ่งเสพติด

1.4 ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรม ที่สำคัญ ได้แก่

- (1) มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย และมีความรับผิดชอบ
- (2) มีความกตัญญู เสียสละ และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- (3) รู้จักประหยัดอดออม และใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า
- (4) ความเป็นประชาธิปไตยและมีภาวะผู้นำ
- (5) มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

1.5 การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ได้แก่

- (1) ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามหลักภาษาไทย
- (2) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และภาคภูมิใจในความเป็นไทย
- (3) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ให้ยั่งยืน

2) การประเมินกิจกรรมและผลงานดีเด่นของนักศึกษา พิจารณาจาก 6 ด้าน ได้แก่

- 2.1 ความมีคุณประโยชน์ต่อส่วนรวม
- 2.2 ความมีคุณภาพที่ยอมรับต่อสังคม
- 2.3 ความมีคุณธรรมดีงามหรือสร้างสรรค์
- 2.4 ความต่อเนื่องในการทำกิจกรรม
- 2.5 ความโดดเด่นของผลงาน
- 2.6 ความยากของผลงาน (เมื่อเปรียบเทียบกับข้อจำกัด ระดับ และประเภทของ
ความพิการรวมทั้งสภาพแวดล้อม บริบทที่นักศึกษาพิการอยู่อาศัย*)

* หมายเหตุ เฉพาะการประเมินนักศึกษาพิการ

5. ขอบเขต วิธีการประเมิน และการให้คะแนน

ในการประเมินคุณลักษณะพื้นฐานของนักศึกษา ซึ่งมี 5 องค์ประกอบ และการประเมินกิจกรรม/ผลงานดีเด่นนั้น ให้ดำเนินการต่อไปนี้

5.1 การจัดทำข้อมูลเบื้องต้นของสถาบันอุดมศึกษา

เพื่อให้การประเมินคุณลักษณะพื้นฐาน และกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นธรรมแก่ผู้ถูกประเมิน ให้นักศึกษาเขียนรายงานด้วยลายมือของตนเอง ในแบบรายงาน ก. ยกเว้นนักศึกษาพิการที่เขียนด้วยลายมือไม่ได้ให้สามารถพิมพ์ได้ และให้สถาบันอุดมศึกษาจัดทำแบบบันทึกข้อมูลพฤติกรรมและผลงานดีเด่นของนักศึกษา ตามแบบรายงาน ข. ทั้งนี้เพื่อให้คณะกรรมการประเมินใช้แบบรายงานทั้ง 2 เป็นข้อมูลเบื้องต้นหรือเป็นแนวทางในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะพื้นฐานและกิจกรรมหรือผลงานที่ดีเด่นของนักศึกษารายการต่าง ๆ ในแบบรายงาน ก. และแบบรายงาน ข. ให้สถาบันดำเนินการกรอกข้อมูล ดังนี้

5.1.1 แบบรายงาน ก. (แบบรายงานตนเองของนักศึกษา)

ให้นักศึกษาเขียนรายงานด้วยลายมือของตนเองในแบบรายงาน ก. ประมาณ 2-3 หน้ากระดาษ เว้นนักศึกษาพิการที่เขียนด้วยลายมือไม่ได้ให้สามารถพิมพ์ได้ โดยระบุสิ่งต่อไปนี้

- ประวัติส่วนตัว, ประวัติการศึกษา
- คติประจำใจ ความคาดหวังในอนาคต
- ผลงานหรือกิจกรรมที่ทำแล้วและเกิดภาคภูมิใจมากที่สุด ฯลฯ

5.1.2 แบบรายงาน ข. (แบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานและกิจกรรม/ผลงานดีเด่น)

ให้สถาบันเขียนบรรยายพฤติกรรมด้านคุณลักษณะพื้นฐานและกิจกรรมหรือผลงานดีเด่นของนักศึกษา ในแบบรายงาน ข. ตามแนวทางดังนี้

คุณลักษณะพื้นฐานและกิจกรรม/ผลงานดีเด่น	หลักฐานและหรือกรณีตัวอย่าง	ปี พ.ศ.
นาย/นางสาว.....มีพฤติกรรมดีเด่นที่แสดงออกอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอจนเป็นที่ยอมรับและยกย่องจากสังคมแต่ละด้าน ดังนี้ 1. คุณลักษณะพื้นฐาน 1.1 การศึกษาเล่าเรียน..... ..... 1.2 การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน..... ..... 1.3 สุขภาพอนามัย..... ..... 1.4 ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรมที่สำคัญ..... ..... 1.5 การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม..... ..... 2. กิจกรรม / ผลงานดีเด่น.....	เขียนบรรยายโดยยกกรณีตัวอย่าง และหรือเหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นว่านักศึกษาผู้นี้มีพฤติกรรมดีเด่น ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ จนเป็นที่ยกย่องและได้รับการยอมรับจากเพื่อน ครู-อาจารย์ หรือจากชุมชน พร้อมทั้งแนบหลักฐานประกอบ เช่น เกียรติบัตร ประกาศนียบัตร เอกสารต่าง ๆ คำบอกเล่าของบุคคล ฯลฯ พฤติกรรมดีเด่นแต่ละด้าน จะมีเกณฑ์การพิจารณาหลักฐานหรือร่องรอยประกอบด้านละ 3 แหล่งข้อมูลเป็นอย่างน้อย	

คณะอนุกรรมการประเมินฯ จะพิจารณาแบบรายงาน ก. และแบบรายงาน ข. เป็นพื้นฐานประกอบกับการตรวจสอบหลักฐานหรือร่องรอยตามแบบบันทึกข้อมูลนั้น

5.2 รายการประเมินและวิธีการประเมิน

การประเมินนักศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน (ตามแบบ พร.1) มี 2 ด้าน คือด้านคุณลักษณะพื้นฐานและด้านกิจกรรมหรือผลงานดีเด่น มีรายละเอียด ดังนี้

5.2.1 คุณลักษณะพื้นฐาน

ในการประเมินคุณลักษณะพื้นฐานของนักศึกษานั้น คณะอนุกรรมการประเมินพิจารณาขอบเขตของคุณลักษณะพื้นฐานของนักศึกษา คือ การพิจารณาคุณลักษณะพื้นฐานของนักศึกษาแต่ละเรื่องให้พิจารณาจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและการทำงานในสังคมที่บ้านและที่สถาบันอุดมศึกษา และสังคมชุมชน โดยเน้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งที่บ้าน สถาบันอุดมศึกษา และชุมชน คุณลักษณะพื้นฐานที่จะประเมินนักศึกษา มี 5 องค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบจะมีเกณฑ์การให้ระดับคะแนนเป็น ๔ ระดับ ดังรายละเอียดของรายการประเมิน คำอธิบายแนวทางการให้ระดับคะแนนแต่ละระดับรวมทั้งวิธีประเมินและแหล่งข้อมูล ดังนี้

1) การศึกษาเล่าเรียน

1.1) มีความรู้และทักษะพื้นฐานตามระดับการศึกษา หมายถึง การสร้างสมองค์

ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ตามจุดหมายของหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา **มุ่งเน้น** ให้นักศึกษา มีความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนได้ตามเกณฑ์ระดับชั้น มีความรู้และทักษะพื้นฐานตามสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษา

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- หลักฐานแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ประเมินจากแฟ้มสะสมงาน
- ประเมินจากผลงานที่ให้นักศึกษาปฏิบัติในขณะสัมภาษณ์ เช่น อ่าน เขียนข้อความ/งานที่คณะกรรมการกำหนดให้ทำ

1.2) มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา หมายถึง การมีความสามารถในการ

สังเกต รวบรวม วิเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูล สามารถประยุกต์ใช้และสร้างองค์ความรู้ กำหนดทางเลือกและตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล

มุ่งเน้น ให้นักศึกษา เป็นคนช่างสังเกต รู้จักค้นคว้าหาความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและสร้างองค์ความรู้ได้

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ประเมินจากผลงานตามสภาพจริง
- สัมภาษณ์นักศึกษา ผู้ถูกประเมิน
- สัมภาษณ์อาจารย์ เพื่อน ๆ ผู้ปกครอง

1.3) มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมายถึง การแสดงความมุ่งมั่นพากเพียรพยายามศึกษา

ค้นคว้า แสวงหาความรู้เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาตนเองและพัฒนางานอยู่เสมอ

มุ่งเน้น ให้นักศึกษา มีความตั้งใจศึกษา ค้นคว้าหาประสบการณ์ เพิ่มพูนทักษะและความชำนาญในการเรียนรู้ และการทำงานจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อยู่เสมอ

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- สัมภาษณ์นักศึกษา อาจารย์ ผู้ปกครอง เพื่อน ๆ รุ่นพี่รุ่นน้อง
- ประเมินจากผลงานและแฟ้มสะสมงาน

2) การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน

2.1) สามารถตัดสินใจสร้างงาน และวางระบบการทำงาน หมายถึง สามารถใช้ข้อมูลอ้างอิง และประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลอย่างมีเหตุผลชัดเจน ถูกต้องและต่อเนื่อง เพื่อช่วยตัดสินใจในการสร้างงานวางแผน ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ ปรับปรุงและแก้ไขปัญหาจนได้ผลงานที่ดีตามเป้าหมาย

มุ่งเน้น ให้นักศึกษาศึกษารายละเอียด กรอบของงานเพื่อใช้วางแผนการทำงาน ขั้นตอนการทำงานชัดเจน สามารถปฏิบัติตามแผนได้ ปฏิบัติงานโดยมีหลักฐานการจดบันทึก และตรวจสอบการประเมินการทำงานอย่างต่อเนื่อง

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- สัมภาษณ์นักศึกษา เพื่อน อาจารย์
- ตรวจสอบจากผังการทำงาน (Concept Mapping) การรายงานผลการทำงานหรือ ชิ้นงาน

2.2) สามารถทำงานเป็นกลุ่มและทำงานร่วมกับผู้อื่นหรือร่วมกับกลุ่มได้ หมายถึง การยอมรับความสามารถและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกในการทำงานกลุ่ม เต็มใจทำงานร่วมกับกลุ่มอย่างเต็มความสามารถเพื่อความสำเร็จของผลงานส่วนรวม และสามารถแก้ปัญหาคัดแย้งได้ด้วยสันติวิธี

มุ่งเน้น ให้นักศึกษา มีความเต็มใจในการทำงานเป็นกลุ่ม มีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน สามารถแสดงความคิดเห็นและทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มศักยภาพ

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- สัมภาษณ์นักศึกษา อาจารย์ และเพื่อน เกี่ยวกับการทำงานกลุ่ม
- ตรวจสอบเอกสารร่องรอยการบันทึกการทำงานกลุ่มของนักศึกษา

2.3) เห็นความสำคัญและคุณค่าของการประกอบอาชีพสุจริต หมายถึง การมีความสนใจตระหนักถึงประโยชน์และเห็นคุณค่า และมีเจตคติที่ดีของการประกอบอาชีพสุจริต พยายามเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพสุจริตที่ตนสนใจ

มุ่งเน้น ให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพสุจริต สนใจและเห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีของการประกอบอาชีพสุจริต ใฝ่หาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่สนใจ

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- สัมภาษณ์นักศึกษา อาจารย์ และเพื่อน เกี่ยวกับการทำงานกลุ่ม
- ตรวจสอบเอกสารร่องรอยการบันทึกการทำงานกลุ่มของนักศึกษา

2.4) สามารถนำทรัพยากร ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพหมายถึง การรู้จักใช้ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีมาใช้พัฒนากระบวนการทำงานโดยประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด

มุ่งเน้น ให้นักศึกษา เลือกใช้ทรัพยากรที่เหมาะสม ประหยัด และสอดคล้องกับท้องถิ่น นำข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีมาใช้หรือประยุกต์ใช้ในการทำงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ประเมินผลงานหรือชิ้นงานโครงการที่ได้รับมอบหมายตามสาระการเรียนรู้
- ประเมินจากแผนงานของโครงการงาน
- สัมภาษณ์นักศึกษา เพื่อน อาจารย์ ถึงการวางแผนใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน

2.5) ความมุ่งมั่น พยายาม ในการทำงานแม้อยู่ในภาวะวิกฤต และในสภาพที่เป็นปัญหา หมายถึง มีความมานะ อดทน เข้มแข็ง ขยันหมั่นเพียร พอที่จะมองข้ามอุปสรรคในการทำงานแม้ว่ามันจะยากมาก แม้ปัญหาได้ฉับพลัน **มุ่งเน้น** ให้นักศึกษา ได้มีความมานะ อดทน เข้มแข็ง ขยันหมั่นเพียร ในการแก้ไขปัญหา ได้อย่างฉับพลันโดยสันติวิธี

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- สังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา ในระหว่างการทำงาน มีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าด้วยความรวดเร็ว และถูกต้อง
- สัมภาษณ์นักศึกษา อาจารย์ เพื่อน ผู้ปกครอง
- ศึกษาพฤติกรรมจากแบบรายงานพฤติกรรมของนักศึกษา

3) สุขภาพอนามัย

3.1) มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ตามวัย และมีบุคลิกภาพที่ดี หมายถึง มีร่างกายที่สะอาด และแข็งแรง แต่งกายสะอาด กิริยามารยาทสุภาพอ่อนน้อม มีบุคลิกอ่อนโยน ท่าทางคล่องแคล่วเหมาะสมกับวัย สำหรับนักศึกษาพิการ ให้พิจารณาถึงการมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ตามวัย และมีบุคลิกภาพที่ดีตามสภาพคนพิการ

มุ่งเน้น ให้นักศึกษา ปฏิบัติตนเพื่อให้มีสุขภาพร่างกายที่สะอาดแข็งแรงสมบูรณ์ มีความสุภาพอ่อนน้อม มีบุคลิกลักษณะอ่อนโยน ท่าทางคล่องแคล่วเหมาะสมกับวัย

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- สำรวจร่องรอยการบันทึกสุขภาพการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูงของนักศึกษา
- สัมภาษณ์ อาจารย์ เพื่อน ๆ
- สังเกตพฤติกรรมการแต่งกาย สุขภาพ กิริยามารยาท และบุคลิกภาพของนักศึกษา

3.2) มีสุขภาพจิตที่ดี หมายถึง การที่นักศึกษาแสดงออกถึงความร่าเริงแจ่มใส มองโลกในแง่ดี มั่นใจในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์และแสดงออกได้อย่างคล่องแคล่วเหมาะสมกับวัย

มุ่งเน้น ให้นักศึกษา แสดงออกถึงความร่าเริงแจ่มใส มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น รู้จักควบคุมอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- สังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา เกี่ยวกับความมีจิตใจร่าเริงแจ่มใส ความมั่นใจในตนเองความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
- สัมภาษณ์นักศึกษา อาจารย์ เพื่อน ผู้ปกครอง
- ศึกษาพฤติกรรมจากแบบรายงานพฤติกรรมของนักศึกษา

3.3) มีสุขนิสัยที่ดี เป็นผู้ที่ห่างไกลและปลอดจากสิ่งเสพติด หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีสุขภาพพลานามัยที่ดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ รวมทั้งเป็นผู้ที่ห่างไกลและปลอดจากสิ่งเสพติด

มุ่งเน้น ให้นักศึกษา ปฏิบัติตนตามสุขบัญญัติ เช่น การดูแลสุขภาพ การรู้จักรักษาความสะอาด การออกกำลังกายสม่ำเสมอ การเป็นผู้ที่ห่างไกลและปลอดจากสิ่งเสพติด การทำจิตใจให้เบิกบาน การอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- สัมภาษณ์และสังเกตพฤติกรรมนักศึกษา
- สัมภาษณ์ อาจารย์ เพื่อน ผู้ปกครอง
- ศึกษารายงานพฤติกรรมของนักศึกษา
- พิจารณารางวัล เกียรติบัตร หลักฐานการเข้าแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ ประกอบ

4) ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรมที่สำคัญ

4.1) มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย และมีความรับผิดชอบ

ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริง ทางกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

มุ่งเน้น ให้นักศึกษา ปฏิบัติตนตรงต่อความเป็นจริง ทำตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้ต่อตนเอง และผู้อื่น

ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การจัดระบบการดำเนินชีวิตและความสัมพันธ์ในสังคมให้เรียบร้อยโดยมุ่งให้นักศึกษาประพฤติปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎข้อบังคับ ระเบียบแบบแผน และขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงาม เพื่อความสงบสุขในชีวิตของตนและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

มุ่งเน้น ให้นักศึกษา ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ข้อบังคับของสถาบันการศึกษาและของสังคม เพื่อการดำเนินชีวิตอย่างสงบสุข และมีสัมพันธภาพที่ดีในสังคม

ความรับผิดชอบ หมายถึง การมีความมุ่งมั่น ตั้งใจปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่จนบรรลุผลตามความมุ่งหมาย พากเพียรทำให้สำเร็จด้วยความมานะอดทน ยอมรับผลการกระทำนั้นและพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

มุ่งเน้น ให้นักศึกษา ปฏิบัติหน้าที่การงานของตนในการศึกษาเล่าเรียน และการทำงาน ด้วยความขยันหมั่นเพียร ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น มุ่งปฏิบัติให้สำเร็จด้วยดีทั้งในสถานศึกษา ครอบครัวและสังคม

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- สัมภาษณ์นักศึกษา
- สัมภาษณ์ อาจารย์ เพื่อนๆ ผู้ปกครอง
- พิจารณาเกียรติบัตร หรือรางวัลต่าง ๆ

4.2) มีความกตัญญูทวาที เสียสละและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ความกตัญญูทวาที หมายถึง การปฏิบัติตนในการเอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือภารกิจและการทำงานของผู้มีพระคุณ ประพฤติและปฏิบัติตนตามคำสั่งสอน ดำรงตนอยู่ในศีลธรรมและเชิดชูชื่อเสียงของหมู่คณะและวงศ์ตระกูล

มุ่งเน้น ให้นักศึกษา ได้ช่วยเหลือตอบแทนและปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของผู้มีพระคุณ **ความเสียสละและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่** หมายถึง การละความเห็นแก่ตัว รู้จักแบ่งปันช่วยเหลือสังคมและบุคคลที่ควรให้ด้วยกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา รวมทั้งการรู้จักยับยั้งอารมณ์ตนเอง

มุ่งเน้น ให้นักศึกษา ได้ช่วยเหลือสังคมและบุคคลอื่นทั้งกำลังกาย กำลังทรัพย์ สติปัญญา เช่น การแบ่งปันสิ่งของต่างๆ ให้แก่คนที่ควรให้เมื่อมีโอกาส บำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน สังคม รู้จักยับยั้งอารมณ์ ความโลภและความโกรธ หรือเมื่อเกิดปัญหาขัดแย้งกัน เป็นต้น

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- สัมภาษณ์นักศึกษา
- สัมภาษณ์ อาจารย์ เพื่อน
- พิจารณาเกียรติบัตร หรือรางวัลต่าง ๆ

4.3) **รู้จักประหยัด อดออม และใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า** หมายถึง การรู้จักใช้เวลาและทรัพย์สินทั้งส่วนตนและส่วนรวม ตามความจำเป็นให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด รวมทั้งการรู้จักดำรงชีวิตให้เหมาะสมและพอเพียง

มุ่งเน้น ให้นักศึกษา ใช้เวลา ทรัพย์สินและทรัพย์สินทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด รู้จักซ่อมแซมบำรุงรักษาเสื้อผ้า เครื่องมือเครื่องใช้ให้สามารถใช้ได้อย่างคุ้มค่า

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- สัมภาษณ์นักศึกษา อาจารย์ เพื่อน และผู้ปกครอง
- ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรม ของนักศึกษา

4.4) **มีความเป็นประชาธิปไตยและมีภาวะผู้นำ**

ความเป็นประชาธิปไตย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความระมัดระวัง ปัญญาธรรม และสามัคคีธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

มุ่งเน้น ให้นักศึกษา เคารพสิทธิ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจ ปัญหา ให้ความร่วมมือในการทำงาน และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการทำงาน หรือดำเนินกิจกรรมต่างๆ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ แสดงความรับผิดชอบในการดำเนินงานให้ก้าวหน้า ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ปรับทิศทางการทำงาน กำกับติดตามและพยายามสร้างความมั่นใจให้กับผู้ร่วมงานได้ปฏิบัติงานจนสำเร็จลุล่วง

มุ่งเน้น ให้นักศึกษา กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผลในการเป็นผู้นำปฏิบัติงาน/ กิจกรรมให้ได้ผลดีทั้งในและนอกสถานศึกษา

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- สัมภาษณ์ อาจารย์ เพื่อนๆ
- พิจารณาคำสั่งแต่งตั้งการเป็นประธาน กรรมการนักศึกษา
- พิจารณารายงานผลการปฏิบัติงาน/กิจกรรมต่างๆ

4.5) **มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์**

การมีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ หมายถึง การประพฤติตนที่แสดงถึงความสำนึกและความภูมิใจในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และวัฒนธรรมของชาติ

มุ่งเน้น ให้นักศึกษา สำนึกและภูมิใจที่เกิดมาเป็นคนไทยและแสดงความจงรักภักดีโดยการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ทุกครั้งที่มีโอกาส

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- สัมภาษณ์นักศึกษา
- สัมภาษณ์ อาจารย์ เพื่อน
- ประเมินจากแฟ้มสะสมงาน
- พิจารณาจากภาพกิจกรรมของสถาบันในโอกาสต่าง ๆ

5) **การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม**

5.1) **การใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามหลักภาษาไทย** หมายถึง ความสามารถในการพูด อ่าน เขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาไทยและเหมาะสมกับกาลเทศะ

มุ่งเน้น ให้นักศึกษา สามารถพูดและอ่านออกเสียงภาษาไทย คำควบบทได้ถูกต้องตามอักขรวิธี และเขียนได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และเหมาะสมกับกาลเทศะ

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- สัมภาษณ์นักศึกษา
- ให้นักศึกษาอ่านและเขียนเรื่องราวที่กำหนด
- พิจารณาจากเกียรติบัตรและรางวัลต่างๆ

5.2) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และภาคภูมิใจในความเป็นไทย หมายถึง การแสดงความรัก ความหวงแหนและชื่นชมในศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นของตนเองและชาติไทย

มุ่งเน้น ให้นักศึกษา แสดงออกถึงความภาคภูมิใจในความเป็นไทย คุ่มครอง เผยแพร่ ดูแลศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและชาติไทยให้ดำรงอยู่สืบไป

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- สัมภาษณ์นักศึกษา เพื่อนในห้อง อาจารย์
- พิจารณาร่องรอยหลักฐานจากแฟ้มสะสมงาน
- ประเมินจากผลงาน / โครงการ
- ตรวจสอบการเข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษาและชุมชน

5.3) การมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ให้ยั่งยืน หมายถึง การรู้จักใช้และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า และพัฒนาให้ยั่งยืน เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต

มุ่งเน้น ให้นักศึกษา เห็นคุณค่าและรู้จักใช้ทรัพยากร พลังงาน สิ่งแวดล้อม อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้อย่างถนอมรักษาให้ใช้ได้นานและเกิดประโยชน์มากที่สุด รู้จักบูรณะซ่อมแซมหรือปรับเปลี่ยนของใช้เก่าหรือหมดสภาพการใช้งานมาใช้ให้เป็นประโยชน์ใหม่ เพื่อลดการทำลายสิ่งแวดล้อมและพัฒนาให้ยั่งยืน

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- สัมภาษณ์นักศึกษา
- ประเมินผลจากผลงานโครงการ / กิจกรรม
- สัมภาษณ์เพื่อน อาจารย์
- พิจารณาร่องรอยหลักฐานจากเอกสารอื่น ๆ เช่น แฟ้มสะสมงาน

5.2.2 กิจกรรมหรือผลงานดีเด่นของนักศึกษา (ตามแบบ พร.1 ข้อ 2)

กิจกรรมหรือผลงานดีเด่นของนักศึกษา กำหนดขอบเขตของกิจกรรมหรือผลงานดีเด่น (ต้องอยู่ในระดับอุดมศึกษาเท่านั้น) ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเสริมสร้างคุณธรรม มีความดีงามและสร้างสรรค์ เป็นที่ยอมรับในกลุ่มศึกษา ตลอดจนครูอาจารย์ หรือบุคคลทั่วไปทั้งในและนอกสถาบัน ในระดับในชุมชน อำเภอ จังหวัด เขตการศึกษาในระดับประเทศ หรือนานาชาติ มีร่องรอยหลักฐานอย่างชัดเจน

• ตัวอย่าง กิจกรรม และผลงานดีเด่น

- กิจกรรม เช่น เป็นประธานนักศึกษา หรือกรรมการนักศึกษา ประธานชุมนุม ผู้นำกิจกรรมต่าง ๆ ผู้นำเยาวชน ยุวเกษตรกร ผู้แทนเยาวชนเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ผู้แทนเยาวชนต่อต้านยาเสพติด เป็นต้น

- ผลงานดีเด่น เป็นผลงานหรือผลผลิตที่เกิดจากความสามารถด้านต่าง ๆ เช่น ด้านวิชาการ กีฬา ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ งานประดิษฐ์ งานช่างฝีมือ เป็นต้น ที่มีความดีเด่นจนเป็นที่ยอมรับ ได้รับคัดเลือก เข้าประกวดแข่งขันในระดับสถานศึกษา ประเทศ หรือนานาชาติ

การประเมินกิจกรรมและผลงานดีเด่นของนักศึกษา จะพิจารณาจากสิ่งที่ปรากฏ 6 ประการ คือ 1) ความมีคุณประโยชน์ต่อส่วนรวม 2) ความมีคุณภาพที่ยอมรับต่อสังคม 3) ความมีคุณธรรมดีงามและสร้างสรรค์ 4) ความต่อเนื่องในการทำกิจกรรม 5) ความโดดเด่นของผลงาน 6) ความยากของผลงาน โดยพิจารณาจากรายละเอียด ดังนี้

1) **ความมีคุณภาพประโยชน์ต่อส่วนรวม** หมายถึง กิจกรรมหรือผลงานนั้นก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตสถานะแวดล้อม และเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่กิจการเพื่อส่วนรวมในกลุ่มนักศึกษา สถาบันศึกษา ชุมชน จังหวัด ประเทศ หรือนานาชาติ

2) **ความมีคุณภาพที่ยอมรับต่อสังคม** หมายถึง กิจกรรมหรือผลงานนั้นประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพ มั่นคง เป็นแบบอย่างที่ดี ได้รับความคัดเลือกส่งเข้าประกวดแข่งขัน สามารถสร้างชื่อเสียง ได้รับการยอมรับ และไว้วางใจจากกลุ่มเพื่อนนักศึกษา ตลอดจนอาจารย์และบุคคลทั่วไป ทั้งในระดับสถาบัน ชุมชน จังหวัด ประเทศ หรือนานาชาติ

3) **ความมีคุณธรรมดีงามและสร้างสรรค์** หมายถึง กิจกรรมหรือผลงานมีส่วนส่งเสริมจริยธรรมดีงาม เกิดแนวคิดใหม่ สร้างสรรค์ความสามัคคี เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม เสริมสร้างประชาธิปไตยส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นหรือของชาติ รวมทั้งเกิดการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมที่ดีและให้ประโยชน์ต่อชุมชน

4) **ความต่อเนื่องในการทำกิจกรรม** หมายถึง กิจกรรมหรือผลงานที่มีการทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

5) **ความโดดเด่นของผลงาน** หมายถึง ความน่าสนใจของผลงานที่มีผลกระทบเป็นที่ยอมรับของสังคมและส่วนรวม แสดงถึงภูมิปัญญาของความคิดสร้างสรรค์ของผลงาน รวมทั้งสามารถพัฒนาต่อยอดได้

6) **ความยากของผลงาน** หมายถึง ระดับความยากลำบากของกิจกรรม หรือผลงานที่จะทำให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ สำหรับนักศึกษาพิจารณาให้พิจารณาถึง ข้อจำกัดทางสภาพร่างกาย ความพิการ เมื่อเทียบกับผลสัมฤทธิ์ของผลงานหรือกิจกรรม (เมื่อเปรียบเทียบข้อจำกัด ระดับ และประเภทของความพิการรวมทั้งสภาพแวดล้อมบริบทที่นักศึกษาพิจารณาอยู่อาศัย)

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- พิจารณาจากหลักฐาน เอกสารคำสั่งแต่งตั้ง ประกาศนียบัตร รางวัลจากการประกวดการแข่งขันต่าง ๆ
- สัมภาษณ์กลุ่มเพื่อนนักศึกษา ผู้ร่วมงาน/ กิจกรรม อาจารย์
- วิเคราะห์จากรายงานผลการทำงาน กิจกรรม โครงการ ผลงานต่าง ๆ

5.3 การสรุปผลการประเมินของนักศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน (ตามแบบ พร.2 ข)

ให้สรุปข้อคิดเห็นของคณะกรรมการที่มีต่อนักศึกษา ที่เข้ารับการประเมินว่าเพราะเหตุใดจึงเห็นว่านักศึกษา ที่เสนอมานั้นสมควรได้รับรางวัลพระราชทาน หรือรางวัลชมเชย

6. ขั้นตอนการจัดทำคะแนนและเกณฑ์การตัดสินผลการคัดเลือก

6.1 ขั้นตอนการจัดทำคะแนน

เมื่อมีผลการประเมินของกรรมการแต่ละคนแล้วให้นำคะแนนของคณะกรรมการมารวมสรุปผลการประเมินในแบบ พร.1 ดังนี้

- หาผลรวมของคะแนนแต่ละข้อของคณะกรรมการทั้งชุดในด้านที่ 1
- หาผลรวมของคะแนนแต่ละข้อของคณะกรรมการทั้งชุดในด้านที่ 2
- หาค่าเฉลี่ยของแต่ละคนเพื่อประเมินการผ่านเกณฑ์ข้อที่ 1 โดยนำผลรวมจาก ข้อ 1) ตั้งหารด้วยผลคูณของจำนวนกรรมการทั้งหมดกับ จำนวนรายการประเมินด้านนั้น ๆ (ใช้ทศนิยม 3 ตำแหน่ง ไม่ปัดเศษ)
- หาค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมทั้ง 2 ด้าน โดย นำผลรวมของค่าเฉลี่ยด้านที่ 1 กับด้านที่ 2 หารด้วย 2 นำผลจากข้อ 3 ไปใช้ในการพิจารณาและอภิปราย เพื่อคัดเลือกนักศึกษาว่าสมควรเสนอให้เข้ารับรางวัลพระราชทาน หรือสมควรได้รับรางวัลชมเชย โดยใช้เกณฑ์ตัดสินผลการคัดเลือก ตามข้อ 6.2 และคณะกรรมการจะต้องสรุปความคิดเห็นในภาพรวมว่าเหตุใดนักศึกษา จึงสมควรได้รับรางวัลนั้น

